

2019 m. gegužės 14 d.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

El. p. kristina.rimkunaite@enmin.lt

Cc: info@enmin.lt

Dėl Lietuvos Respublikos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekto (NECP)

Investors' Forum yra savanoriška, visiškai nepriklausoma ir savivaldi verslo asociacija jungianti virš 50 stambiausių ir aktyviausių investuotojų į Lietuvos ekonomiką. Investors' Forum vizija yra sukurti palankiausių investicijoms verslo aplinką Europos Sąjungoje, pritraukiant tarptautines užsienio investicijas į Lietuvą. Mūsų asociacija siekia gerinti verslo aplinką ir investicinį klimatą Lietuvoje, bendradarbiaujant su valstybės institucijomis ir verslo bendruomene.

2018-12-18 Lietuva pateikė Europos Komisijai Lietuvos Respublikos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektą (**Plano projektas**).

Atsižvelgiant į tai, kad Energetikos ministerija vykdo viešąją konsultaciją dėl Plano projekto, kuri vyksta iki 2019-05-15, o Investors' Forumo vertinimu Plano projekte dar nėra išnaudotos visos anglies dioksido išmetimo į aplinką mažinimo galimybės, taip pat atsižvelgiant į Investors' Forum viziją ir tikslus, asociacija teikia Energetikos ministerijai toliau nurodytus pasiūlymus Plano projektui, susijusius su anglies dioksido geologinio saugojimo galimybėmis.

Anglies dioksido geologinis saugojimas yra vienas inovatyviausių ir perspektyviausių būdų kovoti su klimato kaita ir pereiti prie efektyvios ir nedidelius anglies dioksido kiekius išmetančios energijos gamybos bei ženkliai sumažinti bendrą anglies dioksido išmetimą daugiausiai teršiančiuose aplinką ūkio sektoriuose Lietuvoje (trąšų gamyba, cemento gamyba, energijos generavimas ir kt.).

Taip pat, Europos parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/31/EB preambulėje, anglies dioksido geologinis saugojimas įvardijamas kaip *visapusiška technologija, padėsianti sušvelninti klimato kaitą. Ji susideda iš pramonės įrenginių anglies dioksido (CO2) emisijos surinkimo, jo transportavimo į saugyklą ir suleidimo į tinkamą požeminę geologinę formaciją nuolatiniam saugojimui*. Taip pat pabrėžiama *būtinybė sukurti CCS politikos ir reguliavimo sistemą*.

Be to, Europos Sąjungoje yra skatinami moksliniai tyrimai dėl anglies dioksido geologinio saugojimo bei šios technologijos nuolatinis vystymas bei tobulinimas. Ši sritis ir technologija yra palyginti nauja, todėl Lietuva turėdama neišnaudotą potencialą vystyti ir praktiškai įdiegti anglies dioksido geologinį saugojimą kaip šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo priemonę, turėtų pasinaudoti jos teikiama tiek aplinkosaugine, tiek ekonomine nauda ir taip kartu pritraukti naujas investicijas.

Anglies dioksido geologinio saugojimo ekonominis naudingumas pasireiškia ne tik galimybe pritraukti naujas investicijas, bet ir tuo, kad technologija leidžia efektyviau išgauti naftą iš požeminių rezervuarų taikant stimuliuoto angliavandenilių išgavimo būdą. Taip efektyviau išgaunant naftą Lietuvos valstybė taip pat gautų ekonominę naudą iš naftą išgaunančių subjektų mokesčių forma tiek dėl naftos išgaunamo didesnio kiekio, tiek dėl eksporto bei naudojimo vidaus rinkoje.

Todėl, atsižvelgiant į potencialiai įvairiapusišką anglies dioksido geologinio saugojimo teikiamą naudą tiek Europos Sąjungos ir Lietuvos keliamiems aplinkosauginiams tikslams, Lietuvos ekonominei gerovei, tiek ir privačiam kapitalui, Investors' Forum asociacija siūlo įtraukti anglies dioksido geologinio saugojimo galimybę į Plano projektą ir teikia Priedus su pasiūlymų detalizacija lietuvių ir anglų kalbomis (pasiūlymai paryškinti **Bald** pilkai).

Priedama:

1. Investors' Forum siūlomi Plano projekto papildymai lietuvių kalba;
2. Investors' Forum siūlomi Plano projekto papildymai anglų kalba.

Pagarbiai

Vykdomoji direktorė

Rūta Skyrienė